

ÁRA 1500 KORONA

VASÁR NAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 32. szám.

Vasárnap, augusztus 17.

Aranykalász.

A somogyi magyarok aranykalászt hoztak a földművelésügyi miniszternek, aki tizenhat év óta képviselőjük. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszternek szeretetük és hálájuk jeléül nyújtották át az aranyból készült búzakarászt, amiért a legnehezebb időkben is kitartással dolgozott a magyar földért. A második már ez az aranykalász, amelyet a somogyi föld termett a miniszternek. Már egyet küldtek néki Bihar szétszakított földjéről. S úgy halljuk, másutt is érik már részére az elismerés aranykalásza.

Mi itt nem politizálunk, de őszintén örülünk neki, hogy a magyar nép elismeri a földművelésügyi miniszter érdemeit, ragaszkodással fordul feléje s mint valamikor Darányi Ignác idején, most is a földművelő nép atyját ismeri föl a földművelésügyi miniszterben, nagyatádi Szabó Istvánban. A magyar nép komoly érettségéről tesz ezzel tanúságot, mert elfordulva a kilengések ártalmas szellemétől, a békeidők áldásthozó légkörét hozza vissza, mikor a föld népet és a föld miniszterét a politika hullámai sohasem választották szét, bármennyire csapkodtak is azok másfelé. A szent egységből, melynek egyrészről a mezőgazdasági népesség mindegyik kategóriája, nagy-, közép-, kiscgazda és földműves munkás között, másrészről a mezőgazdasági népesség és a mezőgazdaság minisztere között meg kell szilárdulni, csak áldás száll a földre és

a földdel foglalkozókra, de magára az országra is.

Ha nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter több mint három esztendő miniszteri működését nézzük, három körülményt el kell ismerni. Bethlen András gróf óta, aki az első földművelésügyi miniszter volt, soha földművelésügyi miniszter nehezebb időkben nem működött, soha földművelésügyi miniszter aránylag is kevesebb anyagi erővel nem rendelkezett s ennek dacára Darányi Ignácon kívül alig volt még egy, aki néhány év alatt annyi eredményt ért volna el. Nem csökkenti érdemeit, sőt növeli az, hogy közvetlen elődje Rubinek Gyula volt, aki — ha a halál oly korán el nem ragadja nemzetétől — acélos szellemével és hatalmas egyéniségével beláthatatlan vívmányokkal gazdagította volna a magyar földet s akire nagyatádi Szabó István magyaros bajtársi hűséggel és a mestert illető tisztelettel hallgatott. Rubinek Gyula kétségtelenül az alapvetés munkáját végezte alig egy éves földművelésügyi minisztersége alatt, de Szabó István

földművelésügyi miniszternek ép az az érdeme, hogy ezen fundamentumokat megbecsülve, sikerrel építette rájuk az agrárpolitikának sok nagyszabású alkotását.

Földművelésügyi államtitkárunk, Schandl Károly, mikor az aranykalászt hozták a miniszternek, fölszólalásában csokorba szedte ezeket az alkotásokat. A mezőgazdasági termelés fejlesztésében — mondta — nagyot haladtunk. Agép-

Vitorlások a balatonföldvári kikötőben.

gazdálkodás elterjedt, a nemesített vetőmag általánosan meghonosodott, a permetező öntözés erősen terjed, az állattenyésztés restaurálva van, szövetkezeti hálózatunk helyreállt, a mezőgazdasági szociálpolitikában többet értünk el, mint más országok, erdészetünk újjászervezése folyamatban, az Alföldet fásítják, az árvédelem terén több száz kilométeres gátművek épültek, Nagy-Magyarországon sohasem jártak annyian gazdasági iskolákba, mint most, Csonka-Magyarországban. S ehhez jön a mérsékelt, de erősen nemzeti birtokpolitika, melynek sikerét a külföld is elismeri s 72 ezer falusi porta, mely országszerte épül. A bortermelés válságának aránylagos megoldása, a mezőgazdasági érdekképviselő kiépítése s a mezőgazdasági hitel viszonylagos kiépítése mind a földművelésügyi minisztérium csöndes, de gondos munkájához fűződik, melynek vezetője három év óta Szabó István.

A magyar földet sok könnyű áztatta már. Ha a megértés szelleme a bihari és somogyi kalászhhoz hasonló aranykalászkot terem, úgy hogy kérébe köti azokat a föld népének szeretete a föld minisztere iránt, akkor környek helyett áldás hull a magyar barázdára és boldog lesz a falu népe.

Budapest, augusztus 16.

Szent István napja. Nemzetünk legnagyobb ünnepe, Szent István királyunk napja újból elérkezett. Ha körülnézünk az országban, mindenfelé szokatlan bensőséggel üli meg ezt a napot a falvak népe. Legtöbb helyen búcsú van ezen a napon, ami megint csak azt mutatja, hogy a magyar nép szívből ünnepel ezen a napon, mert a búcsú sátoros ünnepe a falunak, ami csak egyszer van egy esztendőben. Szent István első királyunk volt, a magyar kereszténység és a magyar királyság megalapítója. Az utóbbit az előbbire építette. A magyar nép ragaszkodik mindkettőhöz, keresztény Magyarországot akar igaz keresztény tartalommal s magyar királyságot ősi nemzeti szellemmel. E kettőn ért meg ezer évet a haza. Az októberi forradalom szentségtörő kézzel félrelökte a koronát s bilincsbe verte a kereszténységet. A magyar föld népéből azonban nem irtotta ki sem egyik, sem a másik iránti hűséget. Kárpátoktól az Adriáig egy fohász tör föl e napon a falu népéből:

Hol vagy István király,
Téged magyar kíván...

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A munkanélküliség megszüntetése.

Az elmúlt héten a munkanélküliség nagy küldöttségét fogadta Vass József helyettes miniszterelnök, hogy előtthozza a kormánynak a munkanélküliség ellen tett intézkedéseit ismertesse. A helyettes miniszterelnök kijelentette, hogy napokon belül oly munkálatokat és tőkéket tud a kormány a gazdasági élet vérkeringésébe bocsátani, melyeknek hatását elsősorban a termelő munkásság fogja érezni. Az állam a

megfelelő tárcahiteleket rendelkezésére bocsátotta a reszort-minisztereknek, hogy az építkezéseket és tatarozási munkálatokat augusztus 16-tól kezdve teljes erővel folyamatba tétethessék. Ez egyelőre Budapestnek szól, de így kívánja megszervezni a vidéki házak tatarozását is. A földművelésügyi miniszter munkanélküliségére vonatkozóan a kormány az ármentesítő társulatok rendelkezésére bocsátott hat milliárd koronát, hogy minél gyorsabban tudják megkezdeni a munkát. Olyan közmunkaakciót kíván a kormány megindítani, amely a sürgősen elvégzendő közmunkák egész sorozatát öleli fel és amelynek elvégzése messze belenyúlik a télbe, hogy azoknak, akik nyáron nem tudták megkeresni kenyerüket, alkalmuk legyen dolgozni.

A vetőmaghitel.

A nagy elemi csapások miatt az ország különböző részeiből kérnek vetőmagot. A kormány tagjai Vass népjóléti miniszter elnöklésével az elmúlt héten minisztertanácsot tartottak, melyen a vetőmaghitel kérdését dűlőre vitték. A megállapodások szerint az elemi csapások sújtotta gazdáknak vetőmaghitelt csak abban az esetben lehet rendelkezésre bocsátani, ha azt vagyoni helyzetük miatt önjerejükkel beszerezni teljesen képtelenek. A hitelt — melynek nagysága feltehetőleg huszonöt milliárdig — váltó ellenében lehet kapni, mely háromszor meghosszabbítható lesz. A váltó lejáratát kilencvenkétnapos lesz. A kérvényeket az Országos Központi Hitelszövetkezethez kell legkésőbb szeptember 15-éig benyújtani. A váltó elfogadása ellenében a kölcsönöket az Országos Központi Hitelszövetkezet folyósítja vidéki fiókjai útján. A kölcsön kamata — jelenlegi számítás szerint — általában tíz százalék lesz, egyébként a kamatra nézve a Nemzeti Banknak mindenkorai váltóleszámitolási kamatába lesz irányadó. A kölcsön igénybevételénél az érdekelt községeknek kell nyilatkoznok arról, hogy a kölcsönt készpénzben akarják-e igénybevenni és maguk szerzik be a vetőmagot, vagy pedig a kölcsöntnyújtó szövetkezet útján akarják-e a vetőmagot beszerezni. A hitel nagyságát a sújtott vidékek megyéi között állapítják meg s a rászoruló községek és gazdák között megyénként szervezendő központi bizottság útján fogják szétosztani. Mintegy ötszáz vagyonra tehető az a gabonavetőmagmennyiség, mellyel a legnagyobb inszégben levő termelők szükségletét fedezni lehet.

Túljegyezték a belső kölcsönt.

A népszövetségi kölcsön magyar jegyzésének ideje augusztus hó 9-én lejárt. A jegyzésben, amint ez már megállapítható, igen tekintélyes mértékben vett részt a vidék és természetesen a magyar gazdaközönség. A magyarság megértette, hogy ha a külföld bizalma teljes mértékben meg lehetett a népszövetségi magyar kölcsönben, akkor nincs okunk bizalmatlankodásra magunknak sem. A jegyzések összegének számszerű kimutatása még nem készült el, de a már eddig beérkezett jelentésekből is megállapítható, hogy a népszövetségi kölcsön magyar részét is túljegyezték.

Nagyatádi Szabó István ünneplése.

A nagyatádi járás községeinek mintegy kétszázfőnyi küldöttsége jelent meg az elmúlt héten a földművelésügyi minisztériumban Rendesi Bárány Sándor főszolgabíró, Hencz Ferenc, az alsódunántúli mezőgazdasági kamara alelnöke, Koricski Nándor főjegyző és Farbuszky József nagyatádi községi bíró vezetésével. A küldöttséghez csatlakozott Mayer János, a Kisgazdapárt elnöke, Schandl Károly államtitkár, Barla-Szabó József, Tankovich János, Maillott Nándor báró, Ehn Kálmán, Petrovics György és Könyves Kálmán nemzeti gyűlési képviselők. Nagyatádi Szabó István a földművelésügyi minisztérium dísztermében fogadta a küldöttséget, amelynek nevében Rendesi Bárány Sándor főszolgabíró nyújtotta át az aranykalászt, melynek szalagján a következő felírás van:

«Nagyatádi járás közönsége szeretete és tisztelete jeléül nagyméltóságú Szabó István földművelésügyi miniszter, nemzeti gyűlési képviselő úrnak 1908—1924».

Nagyatádi Szabó István mélyen megindulva vette át a nagyatádi aranykalásztát és hosszabb beszédben válaszolt az üdvözlésre.

— Tizenhat esztendeje mult annak — mondotta többek között, — amikor először megkaptam mandátumomat. El alatt a tizenhat év alatt a társadalom különböző tagozódásainak, foglalkozásoknak, felfogásoknak harca éleződött ki. Sokszor gondolkodóba ejt, miért kell kiállni mindent, aminek ki van téve a közszerelő egyén. Amikor most is az egyik oldalon barátaim szeretetét és bizalmát tapasztalom, a másik oldalról gyűlölködés és rágalom fejezővel dolgoznak ellenem.

— Mondták már rólam a képviselőházban, hogy a gófok szolgálja, hogy a nagyurak szerkerét tolong, hogy elhagyjam a régi kisgazda programot és a mágnásoknak akarok szolgálókat tenni. Ugyanebben az időben a másik oldalon azt mondják, hogy nem állok velük szóba, nem teljesítem akarataikat és őket semmibe sem veszem. Tessék összeegyeztetni, melyiknek van igaza? — Így volt ez mindig, de *hatványozott mértékben megy vége most, amikor ideálltam az ügyek intézésére.*

— Mindez nagyon hasonlít *nagynevű elődöm, boldogult Rubinek Gyula miniszterségének utolsó idejére.* Ot is panamával vádolták, *Meghalt szegény és teljes szegénységben hagyta itt családját.* Ot is panamával támadták és ma, amikor látják a támadók, hogy semmit sem hagyott maga után, nem hirdetik azt, hogy családja szegényen maradt itt. A gyűlölet és dühöngő rágalom mételeyével áskálódnak és sajnos, ettől nem mentes a legmagasabb osztálytól lefelé egyik sem.

A miniszter szavait a küldöttség tagjai hosszas éljenzessel fogadták. Majd a miniszter a küldöttséget ebédre hívta meg a Kisgazdapártba. Itt számos felköszöntő hangzott el és Schandl Károly dr. államtitkár hosszabb beszédet mondott.

— Soha földművelésügyi miniszter — mondotta az államtitkár — nehezebb éveken és kevesebb anyagi erővel nem kormányzott, de három esztendő alatt mégis annyit tett, mint kevés elődje. A mezőgazdasági termelés fejlesztésében nagyot haladtunk. A gépgazdálkodás elterjedt, a nemesített vetőmag általánosan meghonosodott, a permetező öntözés erősen terjed, az állattenyésztés restaurálva van, szövetkezeti hálózatunk helyreállt, a mezőgazdasági szociálpolitikában többet értünk el, mint más országok, erdészetiünk újjászervezése folyamatban. Az Alföldet fásítják, az árvédelem terén több száz kilométeres gátművek épültek, Nagy-Magyarországon sohasem jártak annyian gazdasági iskolába, mint most, Csonka-Magyarországon. S ehhez jön a *mérsékelt, de erősen nemzeti birtokpolitika, melynek sikerét a külföld is elismeri s hetvenkétezer falusi porta, mely országszerte épül.* A bortermeles válságának aránylagos megoldása, a mezőgazdasági érdekképviselet kiépítése s a mezőgazdasági hitel viszonylagos kiépítése mind a földművelésügyi minisztérium csöndes, de gondos munkájához fűződik, melynek vezetője három év óta Szabó István.

— Nem mindig voltam együtt nagyatádi Szabó Istvánnal, de mióta megismertük egymást, megbecsülöm benne azt az önzetlen és áldozatkész hazaszeretetet, amellyel bölcs mérsékletet tanúsít a túlzásokkal szemben s népszerűségével nem törődve, az ország érdekeit keresi.

Az államtitkár zajos tapsokkal fogadott beszéde után nagyatádi Szabó István állott fel szólásra.

— Én azt mondom — mondotta többek közt — hogy *vesz-szen a népszerűség és amit dolgozunk, addig az ország javáért dolgozunk.* Engem támadhatnak, kritizálhatnak, le is szoríthatnak, van itt egy nagy művem, amire hozzanám, egész szívemmel s ez a *földreform, amely nem árt senkinek.* Minden párt felbomlott eddig, csak a régi Kisgazdapárt áll sziklaszilárdan a programjával együtt, ami nagy elégtétel nekem. Hányszor akart kirobbanni a tömegnek az elégedetlensége és mindannyiszor rajtam mulott, hogy nem történt kirobbanás. Csinálhattam volna én olyan forradalmat Magyarországon, hogy *belehukolt volna az ország, de éreztem a felelősséget és inkább meghúztam magamat szerényen.*

— A kisgazdapárt jó kezekben van. Vigyázzanak a támadók, mert könnyen meglehet, hogy az ellenkező hatást érik el, mint amire számítanak. Ma az egész világon balfelé tolódik a politika. Ezt mindenkinek észre kell venni és ez a *törpe Magyarországnak nem lehet sziget, ahol a feudalizmus parancsol.* Elfelejtik, hogy a főurak Károlyi-uralom alatt birtokaik ötven százalékát ajánlották fel nekem, hogy megmentssem azokat. Ott kilincseltek nálam ezért és most támadnak. Elfelejtették. És én azt mondom, hogy *akik ilyen könnyen felejtnek, azokra nem lehet az országos politikát alapítani.*

A küldöttség tagjai ezután még hosszasan ünnepelelték a minisztert.

— OLVASÓINKHOZ! —

A „**Vasárnap**“ nem az üzleti haszonért, nyereségért, hanem önzetlen, ideális célért, a magyarság jobb jövődjéért, boldogulásáért küzd. Épen ezért igen gazdag tartalommal jelenik meg s a szórakoztató, mulattató cikkeken kívül igen értékes — a többtermelés titkait fejtegető — gazdasági cikkeket közöl.

Augusztus 15-én új előfizetést nyitottunk, aki tehát szívén viseli a kisgazda-, földműves- és kisiparostársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az előfizet a „**Vasárnap**“-ra.

A „**Vasárnap**“ legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

A „**Vasárnap**“ a legolcsóbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

negyedévre	16.000 K
félévre	31.000 K
egész évre	62.000 K

Felkerjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése augusztus hó 15-én lejárt, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be. — Mutatványszámot ingyen küld

A „Vasárnap“ kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

+MEZŐGAZDASÁG+

Vetőmagkérdés.

Irta: Sz. Gy.

Már az utolsó háborús esztendőekben is mind égetőbbé vált minden veteményünknek a vetőmaghiány, különösen veszedelmes jelleget öltött azonban az idén. Egyes vidékeken a tavaszi gabona magjából is, de különösen a hüvelyesek és takarmányfélékből igen nagy hiány mutatkozik.

Ezen a bajon persze most hirtelenében nem lehet segíteni. Sajnos, még esztendőnek kell elmúlniok, mire a ma jelentkező hiányokat pótolni képesek leszünk. Egyelőre a külföldi behozatalra sem számíthatunk, de nem is igen szabad magunkat teljesen a külföldre bízni. Ellenkezően, minden erővel arra kell törekednünk, hogy a hiányokat saját termelésünkkel pótoljuk. Ezt kívánja egyrészt az ország pénzügyi helyzete, mert a külföldről behozott vetőmag révén súlyos milliók vándorolnak ki, de mezőgazdasági szempontból sem kívánatos a külföldi vetőmagnak szakszerű ellenőrzés nélkül való beözönlése.

Elsősorban őrizkednünk kell az enyhébb éghajlattal bíró vidékekről származó fajtáktól, amelyeknek nálunk egy vagy több telet kell kiállniuk. Így az Amerikából származó őszi búza, az amerikai és olaszországi here, lucerna, a mi éghajlati viszonyainkba nem valók. Télen át sokat szenvednek, esetleg teljesen kipusztulnak. Pedig bizonyos, hogy a kereskedelem ezekkel a növénymagokkal meg fog próbálkozni. Ezért kell a gazdáknak már most oly beszerzési szövetkezetekbe tömörülni, amelyek a beszerzési helyet, forrást illetően teljes biztosítékot nyújtanak.

A behozatal nemkülönben veszedelmes bizonyos gyomok és élősködő növények, betegségek behozatala tekintetében. Elsősorban kell itt említenünk a here és lucerna ellenességét, az *arankút*. Ennek behurcolása ellen vegyük igénybe a vetőmagvizsgáló-állomásokat, illetve csakis olyan cégektől szerezzünk be ilyen magvakat, amelyek a vetőmag-vizsgáló állomásokkal összekötötten állanak.

A vetőmagbehozatal kérdését különben, mint fentebb is jeleztük, lehetőleg háttérbe kell szorítanunk és a *vetőmag-termesztésnek* kell elsőseget biztosítanunk, hogy szükségletünknek legnagyobb részét magunk legyünk képesek előállítani. A kenyérmagvagnál nagy gondot kell fordítani arra, hogy a vetőmagnak alkalmas anyag, — bizonyos biztosítékok mellett — csakhamar azok kezébe kerüljön, akik azt *mint vetőmagot* igénylik. Ezt *magcsere* útján kellene eszközölni. Emellett nagy gondot kellene arra fordítani, hogy a hazai sejtesebb termék és az a külföldi mag, amely az itteni éghajlat alá nem való, megőröltsék, viszont a vetésre alkalmas hazai mag ne kerüljön a malom hengerei alá.

A vetőmagtermesztés terén különös gondunkat kell, hogy képezze az élőlakmárványok magjának termelése. Vöröshere, lucerna, baltacim, egyéb herefélék és a jobb hazai édesfűvek magjának termesztése még sok éven keresztül égető szükséglet fog képezni mezei gazdálkodásunkban. Ezért indokolt és kívánatos ezeknek a növényeknek a termelésére már most, minél előbb berendezkedni. Különösen ajánlatosnak tartanám a jobb fűfajtákból: angolperje, franciaperje, aranyzab, csomós ebfű, komócsin, árva rozsnok, réti perje stb. kisebb területeket vetni oly célból, hogy ezeken teljesen megbízható, tiszta minőségű maghoz juthassunk. Ez a megbízható jó mag képezné azután alapját a további, nagyobb mértékben meginduló termelésnek.

A tőgy külsejéről.

Irta: Tóth István.

A jó tejelőképeség mint haszontulajdonságnak megítélésénél az egyéb küllemtani jelekkel együtt — amelyek a «Vasárnap»-ban már többször emlegettünk — mindenkor nagy súlyt kell helyeznünk a tőgy minőségére és alakulására is.

A tőgy lehetőleg mérsékelt nagy, szabályos, négyzet alakú legyen, amely épúgy a has alatt messze előre a köldök felé, valamint a combok között messze hátra a tejtűk felé húzódjék. Mindazáltal a nagy tőgy csakis akkor jó tejelőjel, ha nagysága a mirigyhólyagocskák nagy számától és nem a kötőszövet tömeges voltától származik. A nagy tőgy tehát *mirigyos vagy tejtőgy* és *ne húsos vagy zsírtőgy* legyen.

A legjobb tőgyalak a nagy mirigyos vagy *tejtőgy*. A kitűnő tejelő teheneknél fordul elő. A tejtőgy főképpen mirigyszövetből áll és meglehetősen nagy. Tapintásra kemény, magvas, szőlőfűrtzerű és rugalmas, de a csecsbimbók környékén puha tapintatú legyen. A mirigyos tőgy vékony, puha, finom és zsíros tapintású bőrrel borított, amely különösen a combok között hosszant ráncos és rövid, finom, ritka és fényes szőrökkel van fedve. A véredények a finom bőr alatt hálószerűen ágazódnak el. A mirigyos tőgy a fejés előtt telt, duzzadt és feszült, a fejés után azonban szemmel láthatóan összeesik, ernyedten leohad és ráncos lesz.

Az úgynevezett húsos vagy *zsírtőgynek*, amely már mint rendellenes tőgyalakulás esik elbírálás alá, semmi értéke nincsen. A hústőgy puha, telt és gummiszerű tapintatú; bőre vastagabb és ráncos és hosszabb, érdesebb szőrökkel borított. A húsos tőgy kifejett állapotban is ugyanolyan telt vagy lényegtelenül kisebb terjedelmű, mint fejés előtt. Rendellenes a kicsiny, erősen szőrös, az úgynevezett *gulyatőgy* is, amelynek szűken, szorosan összeálló csecsbimbói vannak.

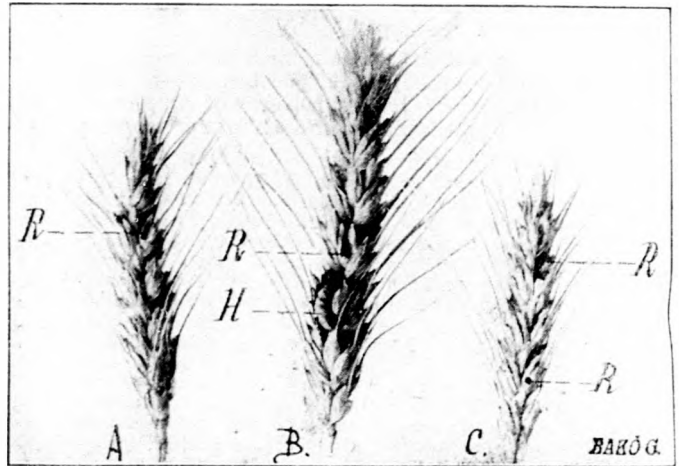
Mindegyik tőgynegyednek egy-egy *csecsbimbója* van. Mind a négy csecsbimbó vagy tőgybimbó tökéletesen egyforma fejlettségű, azaz mérsékelt nagy, középhosszúságú, nem nagyon vastag legyen. Az egyenletesen rugalmas tapintatú, egymástól messze elálló, normális tőgybimbók az alapon fokozatos bővüléssel menjenek át a tőgybe. A rövid, vastag és nagyon hosszú, erős tőgybimbók a rossz fejőteheneknél fordulnak elő és nehéz fejésre engednek következtetni.

Olykor a második tőgybimbó mögött némely tehénnél még egy harmadik kisebb úgynevezett fattyúcsimbó is előfordul, amit régebben szintén jó tejelőjelnek tekintettek. Az újabb vizsgálatok szerint azonban a fattyúcsimbókat mint a kiváló tejelőképeség jeleit nem fogadhatjuk el.

A véredények, melyek itt *tejereknek* nevezetnek, a tőgy vagy tejmirigy elülső részén lépnek ki, a has alatt futnak és a szűgycsont hátulsó végén hatolnak a test belsejébe. Azokat a helyeket, gödrös mélyedéseket, amelyek a tejereknek a hasürbe való beszájadásánál keletkeznek, *tejcészségeknek* nevezük. Előnyösek a tág és mély tejcészsék, mert ezeknek nagyobb száma és mélysége minél az állat jó tejelőképeségéről tanuskodik. A tejerek *nagyok*, erősek,

jól láthatók és *kigyószerű* elágazódásúak legyenek. A nagy és kigyószerűen elágazódó tejerekből nyilván következtethetjük, hogy a tőgyben nagyobb mennyiségű vér működik tevékenyen, amelyet azután, ha belőle átadatot a tápanyag, az úgynevezett tejerek mint vízres vért a szívhez szállítják vissza. Ha már most a nagyobb vérmennyiség útján eléendő tápanyag szállított a mirigyhólyagocskáknak, mi sem természetesebb, hogy a tejképződés is ott nagyobb-mérvű. A tejerek az öreg fejőseknél és a szárazon álló állatoknál kisebbek, mint a friss fejőseknél.

Régebben a *tejtűkör* nagyságától és különböző alakjából is akartak az állat tejelőképeségének nagyságára következtetni. A tapasztalatok szerint azonban annak nagysága vagy kevésbé fejlett volta nem lehet mérvadó a tejhozamra. A valóságban ugyanis gyakran előfordul, hogy egyes tehének, amelyek alig látható, fejletlen tejtűkörrrel bírnak, igen sokszor kiválóan tejelő állatok. Nagy általánosságban a gyakorlati gazdák azonban még ma is megkívánják, hogy a tejtűkör jó széles és egészen a hüvelyig felnyúló legyen. Véleményük szerint erőteljes kifejlődése kimutathatólag összefüggésben volna a tejmiriggyel és következésképpen a nagyobb tejelválasztással. Ez azonban téves felfogás!

A gabonaszemrágó bagolyféle kalászfajta.

H. Rágó hernyó. (Bakó Gábor fényképe.)

A gabonaszemrágó bagolyféle. (Képekkel.) Élesszemű gazdák már régen megfigyelték, hogy egynemű évben, június havában apró hernyók húzódnak a búzakalászon. Míg kicsinyek, addig egyszerűen befurakodnak a polyvalevek közé, a felső felén megfűrik a szemeket és abban folyosót ráganak maguknak. Ezért a kicsepeelt búzában sok lesz a kilyukgattott, átfúrt példány, sőt igen gyakori az olyan, melyből alig marad meg valami. A kártékony hernyó a gabonaszemrágó bagolyféle hernyója, mely május-júniusban rajzik. Kártétele súlyos, mert a természetes állítóló 25–35%-át is tönkretelheti. Minthogy a kártéves hernyó aratás után valószínűleg a tarlóba húzódik és ott telel át, vagy a takaralásor a szerűskertbe és a kicsepeelt gabona törekjében várja a következő esztendő tavaszát, irtására Jablonowszky József, rovar-tani állomásunk nagy tudású igazgatója, azt ajánlja, hogy aratás után a tarlót egészük fel, másrészt tüzeljük el a törekkal az alját lehetőleg a bagolyféle rajzása előtt. Ezen eljárásnak gyökeres és általános háta csak akkor lesz, ha évről-évre a határ összes gazdáit végrehajtják.

Mikor tojnak először a jércék? A tenyésztőt nagyon érdekli, hogy a jércék első tojásait mikor rakják, mert az őszi tojás-termelésnek ők a biztosítói. Általában azt lehet mondani, hogy a középnehéz fajták öt-hathónapos korukban tojnak először, az orpingtonok, wyandottok, plymouthok hat-héthónapos korban, a nehézfajták (kochin, brahma) tízhónapos korukban. A túlkorai tojástermelés nem jó, ezért izgatott szemet nem jó használni, mert akkor a jércék ugyan korán megkezdik a tojáskrást, de azután korán abba is hagyják s csak tavasszal kezdik újra.

Ismét csökken a búza- és rozstermés várható eredménye.

A földművelésügyi miniszterium legújabb vetésjelentése szerint a gabonafélék, különösen pedig a búza és rozs terméskilátásai a hűtős okozta szemszorulás következtében **ismét csökkentek**. Aránylag legjobban várható **búzatermés** a Duna-Tisza közén, ahol a kat. holdankénti átlaghozam 6,26 métermázásra becsülhető. A statisztikai hivatal adatai szerint mintegy 13,728.000 mm. búza-termes várható. A múlt évben ezzel szemben 18,426.572 mm. búza termett. A rozs termése a beérkezett jelentések szerint további csökkenést mutat. Az **árpa** szeme általában gyenge, sok a fejtelen, szorult szem. De mennyiségre nézve is gyenge a termés. A zab aratása legnagyobb részt még folyik, néhol már befejeződött. Az eredmény általában gyenge. A **tengeri** fejlődésére az esők kitűnő hatással voltak. Különösen a késői vetések szépen javultak. A csökepzés és a szemfejlődés általában jó. A terméskilátások általában javultak. A **buronyra** az esőzserre erőteljes fejlődésnek indult. A gumók fejlődése kielégítő. A **cukorrépában** jó termésre van kilátás. A **takarmányrépa** fejlődésére az eső szintén jó hatással volt. A mesterséges takarmányok közül a **lóhere** második, a **lucerna** harmadik kaszálása folyamatban van. A **muhar** és **csalamádé** az eső után jól fejlődik. A rétek sarjunövésére az eső nagyon kedvező volt. Általában jó termésre van kilátás. A legelők az esők után némileg megjavultak. A **gyümölcsfélék** közül a dió és szilva jó termést ígér. Almából és körtéből azonban csak közepes termésre van kilátás. A **dinnye** szedése és piacravitele folyamatban van. Általában jó a termés. Az épen maradt és **egészséges szőlők** fejlődése igen előrehaladt. Középen jóval aluli termés várható.

Az őszi haszonállatvásár, baromfi- és gépkilállítás.

Az őszi haszonállatvásárra, melyet az Országos Tenyész- és Haszonállatvásártelep Intézőbizottsága szeptember hó 6–10-ig rendez, számos bejelentés érkezett, úgy, hogy az anyag rendkívül változatosnak és tanulságosnak ígérkezik és a gazdasági eszterndőnek állatkereskedelem szempontjából egyik jelentős eseménye lesz. Augusztus 1-ig a következő fajtákból jelentettek be állatokat: magyar fajta jámos ökröket, pirostarka hazai tájfajta fejteneket és bikákat, tisztavérű simmenthali, berni montanui bikákat, bivalybikákat és ökröket, hazai fűsügyapjas huszerinó és friz juhokat, mangalica, lincolnshire, yorkshire és cornwall sertéseket, továbbá mindenféle fajta baromfit, ezek közül egy nálunk még ismeretlen kacsafajta, mely rendkívül tojóképeségével tűnik ki. A gépkilállítás különösen traktorok és különféle öntöző berendezések bemutatása lesz igen változatos és érdekes. Emellett bemutatásra kerülnek a legkülönbözőbb gazdasági gépek és eszközök, kocsi, szijgyártómunkák, nemesített vetőmagvak, oltoanyagok stb. A bejelentések különben még javában folynak. A gazdaközönség tehát jól teszi, ha bevérsárlásait a szeptember 6–10-ig tartandó őszi vásárra halasztja, ahol nagyszerű alkalma nyílik a különböző állatok és gépek összehasonlítására és a legmegfelelőbbek kiválasztására. A kereskedelmiügyi miniszter úgy a kiállítóknak mint a vásárra felutazóknak ötven százalékos fuvar-, illetve vasúti kedvezményt biztosított. Úgy a kiállításra, mint az utazásra szóló bejelentéseket illetőleg mindenféle felvilágosítással készséggel szolgál az Országos Tenyész- és Haszonállatvásártelep intézőbizottsága (Budapest, V., Alkotmány-u. 29.).

Kifüntetett gazdasági cselédek.

A földművelésügyi miniszter **Csapó János** és **Gebei Sándor** mezőgazdasági cselédeket érdemeik elismeréséül díszoklevéllel és egyenként százezer korona jutalommal tüntette ki. A díszoklevelet a városháza közgyűlési termében megható ünnepség keretében adták át a két derék munkásnak.

Százötven hold földet ajánlottak fel vitézi telekre.

A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére vitézi telkeknek elfogadta a Frigyes királyi herceg részéről felajánlott 80 kataszteri holdat **Mosonszentpéter** határában, a József királyi herceg részéről felajánlott és a **feketegyarmati** telekkönyvi betétben felvett körülbelül 82 kataszteri holdat, a Gyöngyös város részéről **Enes** pusztá és **Gyöngyös** város határában fekvő 20 kataszteri holdat és 839 négyszögölet, a Ragályi Ferenc, Ragályi Gynla és Ragályi Etelka részéről **Felsőnyárad** határában felajánlott 5 kataszteri holdat, a **Mezőberény** község részéről felajánlott 17 kataszteri holdat és 129 négyszögölet, a **Rákospusztai** község részéről felajánlott 600 négyszögölet, a Munk Péter és Klinger Zsigmond dr. budapesti lakosok részéről **Erzsébetfalva** község határában felajánlott 310 négyszögölet és a Kornfeld Móric báró részéről a tolnamegyei **Szemcséd** határában fekvő 30 kataszteri holdat.

A borvidékek beosztása.

Az új bortörvény szerint bort csak arra a borvidékre utaló elnevezéssel és megjelöléssel szabad forgalomba hozni, amely valóságos származásnak megfelel. Az ország borvidékeit a földművelésügyi miniszter rendezte földrajzi sorrendben, a következőképp állapítja meg: 1. **Soproni** borvidék: magában foglalja Sopron, Moson és Vas vármegyék jelenlegi területét — kivéve a Sági hegyet (Alsósági), amely a somlyói borvidékhez tartozik; 2. **neszmélyi** borvidék: kiterjed Esztergom és Komárom vármegyék jelenlegi területére, Győr, Fejér és Veszprém vármegyékre, — kivéve Komárom vármegyéből Császár, Fejér vármegyéből Mór, Bakony-sárkány, Bodajk, Csákrberény, Csókakö, Pusztavám, Sörd és Nagyveleg községeket és Veszprém vármegyéből az enyngi, deveseri és a veszprémi járásközeletet; 3. **buda-sashegyi** borvidék: magában foglalja Budapest székesőváros és Pestiiisoltkiskun vármegye dunajbóparti részét; 4. **móri** borvidék: idetartoznak Bakony-sárkány, Bodajk, Csákrberény, Csókakö, Mór, Nagyveleg, Pusztavám és Sörd fehérvármegyeki községek, továbbá Császár, Komárom vármeyei község; 5. **somlyói** borvidék: ide tartozik Veszprém vármegye következő négy községe, úgymint: Doba, Kisjenő, Nagyszőlős és Somlyóvásárhely és Vas vármegyéből a sági hegy (Alsósági); 6. **badacsonyi** borvidék: magában foglalja Zala vármegye tapolcai és balatonfüredi járásait, továbbá Balatongyörök, Vonyarcvashegy, Gyenesdiás és Keszthely községeket, végül Veszprém vármegyéből Balatonalmádi és Vörösbény községeket; 7. **balatonalmélieki** borvidék: kiterjed Zala vármegye keszthelyi járására, — kivéve Balatongyörök, Vonyarcvashegy, Gyenesdiás és Keszthely községeket, továbbá a sümegei és zalaszentgrotti járásokra. — Veszprém vármegyének veszprémi járására, — kivéve Balatonalmádi és Vörösbény községeket, — továbbá az enyngi és deveseri járásokra és Somogy vármegye lengyeltői, marcali- és tabi járásaira; 8. **somogy-zalai** borvidék: magában foglalja Zala vármegye alsóendvai, nagykanizsai, letenyei, novai, pacsai és zalagerényi járásait és Somogy vármegyének a balatonalmélieki borvidékhez nem tartozó részét, a barcsi, csurgói, igali kaposvári, nagyatádi és szigetvári járásokat; 9. **szekszárdi** borvidék: kiterjed Tolna vármegyére; 10. **villány-pécsi** borvidék: magában foglalja Baranya vármegye jelenlegi területét; 11. **pest-nógrádi** borvidék: kiterjed Budapest székesőváros dunabóparti részére továbbá Pestiiisoltkiskun vármegye gödöllői, aszódi, rackevéi és alsó-dabasi és monori járásaira, Nógrád és Hont vármegyék jelenlegi területére; 12. **gyöngyös-visontai** borvidék: magában foglalja Heves vármegye gyöngyösi, pétervásári és hatvani járásait; 13. **egri** borvidék: magában foglalja Heves vármegye egri járását, továbbá Borsod vármegyéből Andornak, Kistalya, Ostoros, Noszvaj, Novaj és Szomolya községeket; 14. **miskolc-abaujai** borvidék: magában foglalja Borsod vármegyét az egri borvidékhez tartozó hat község kivételével, továbbá Gömör, Kishont és Abaujtorna vármegyék jelenlegi területét, kivéve Abaujtorna vármegyéből Abauj-szántó község határát, mely a tokaji borvidékhez tartozik — és Zemplén vármegyének a tokaji borvidékhez nem tartozó területét; 15. **tokaj-hegyaljai** borvidék: területe magában a törvényben van megállapítva, idetartoznak Zemplén vármegye területén Bekecs, Bodrogfalas, Bodrogkeresztúr, Bodrogolvasi, B. drögzsadány, Erdőbénye, Erdőhorvati, Golop, Károlyfalva, Kisfalud, Legyesbénye, Mad, Mezőzombor, Monok, Olaszli-zka, Ond, Rátka, Sárospatak, Sátoralaujhely, Zsigilong, Szerencs, Tállya, Tarcal, Tokaj, Tolcsva, Vamossalud és Végard községek és Abaujtorna vármegye területén Abauj-szántó község; 16. **alföldi** borvidék: magában foglalja Pestiiisoltkiskunmegye vármegyének a pest-nógrádi és a Buda-sas-hegyi borvidékhez nem tartozó részét. Heves vármegye hevesi és tiszfűreidi járásait, továbbá Bekés, C-ongrád, Csanád, Jásznyugyszolnok vármegyék egész területét és Heves vármegyének az egri és gyöngyös-visontai borvidékhez nem tartozó hevesi és tiszfűreidi járásait, Arad, Bácsbodrog és Torontál vármegyék jelenlegi területét; 17. **nyírségi** borvidék: kiterjed Hajdu és Szabolcs vármegyék és Bihar, Szatmár és Bereg vármegyék jelenlegi területére.

Az amerikai magyarok hűségsküje. **Zadravetz** István táborig püspök négy hónapi amerikai tartózkodás után most tért vissza Magyarországra. A táborig püspök elmondta, hogy az amerikai magyarság mindenütt megható szeretettel és könnyes lelkesedéssel fogadta őt. Egyedül a Károlyi Mihály-párti sajtó viselkedett ellenségesen. Megírták róla, hogy őlt, rabolt. Ezek a hitvány rágalmak természetesen csak fokozták a lelkesedést, amellyel a magyarok Zadravetz Istvánt körülvették. Mindenütt olyan nagy tömegben jöttek hozzáim honfitársaim — mondotta a püspök, — hogy minden helyiség szűknek bizonyult. Beszédeimet mindenütt magyarul tartottam s mindenütt óriási lelkesedéssel fogadták azokat. Beszédeim végén ez és ezer égő gyertyát tartó kar emelkedett mintegy varázsütésre az ég felé. Így, égő gyertyával, égre emelt kézzel esküdtek hűséget a hazának. Megfogadták, hogy Magyarországra mindig hűséggel gondolnak és sorsa iránt szeretettel érdeklődnek. Fogadták, hogy a Duna—Tisza tájékának emlékeit és a Kárpátok erdőségeinek süségát kiolthatatlanul belevésik gyermekeik lelkébe.

Hősök emlékszobra Tiszalucan. Tiszaluc községe a világháborúban elesett hősök emlékére szobrot emelt. Vasárnap lepelték le a szép ünnepség keretében. A szobor talapzatába nyolcvanhat tiszaluci hős neve van bevéve.

A béke létrehozása felé halad a londoni értekezlet. Az elmúlt hétfőn kezdték meg Londonban a győztes hatalmak is az első tanácskozásokat a németekkel. Ezúttal először történt, hogy mint egyenlő tárgyaló felek ültek le a zöld asztalhoz. Ez maga is nagy lépés volt: az ántánt *nem diktált*, hanem tárgyalt a németekkel. Sőt a németek sürgősen előterjesztett kifogásait nemcsak mérlegelés tárgyává tette, hanem azokból *többet megszívlelt és el is fogadott*. Már a tanácskozás első és második napján kölcsönösen reményeket fűztek a sikerhez. Megállapítható, hogy a *németek jelentős sikereket értek el* Londonban már eddig is, mert jelentős engedményekre tettek szert. Az ántánt sikere pedig az, hogy bizonyos mértékben a jobb belátás hatása alatt, *le tudta győzni önmagát* és az engesztelhetetlen gyűlölet politikájáról áttért az *engesztelékenység* és a *józan megértés politikájára*. A németek minden követelés előfeltételül a *Ruhr-vidék kiürítését követelték*. E körül heves viták folytak. Ebben a kérdésben az ántánt maga sem volt egységes, azonban végül mégis a németek kitaró és szívós álláspontja győzött: *az ántánt belement a Ruhr-vidék kiürítésébe*. A kiürítés a meg egyezés szerint szeptemberben megkezdődik. A francia miniszterelnök vasárnap repülőgépen Párisba utazott, hogy ezt a kérdést minisztertanácsaival megtárgyalja és megnyugtassa a francia közvéleményt. Érdekes jelenség, hogy — ellentétben azzal, amit vártak — a francia közvélemény nyugodtan fogadta ezt a hírt és a miniszterelnök visszautazásakor a béke mellett tüntetett. A minisztertanács mindenben egyhangúan hozzájárult a londoni értekezleten történetekhez. Azt remélik, hogy e hét végéig valamennyi küldöttség között minden kérdésben létrejön a megegyezés.

Pete Lajos meghalt. Pete Lajos, az országosan ismert magyar nótaköltő Budapesten hatvan éves korában meghalt. Az elhunyt igen sok dalát éneklük szerte az országban. Leghíresebb nótája a «Nem való bokréta gyűrött süveg mellé...». Sokáig betegeskedett az öreg úr, a szíve ölte meg, a szíve, amelyben annyi sok bűbajos, szép magyar nóta fakadt...

József királyi herceg ötvenkétéves. József király herceg augusztus hó 9-én ülte meg szűk családi körben 52-ik születésnapját, mely alkalommal társadalmi és politikai életünk kiválóságai keresték fel szencsekívánataikkal. A gratulálók között voltak: a pápai nuncius, Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter, Kövess Hermann tábornok, Hazay Samu báró és Szurmay Sándor báró volt miniszterek és sokan mások.

A Balaton mellett cseppköbarlangot találtak. A tihanyi hegyoldalon, mint Veszprémből jelentik, a készülő új műút mellett, köröbantás közben, egy másfél méter magas üreg nyílt meg. Amikor látátni kezdték, nagyobb barlangra bukkantak, amelynek falait cseppköképződmények borítják. A barlang belsejében is sok cseppköoszlopot találtak. Abban bíznak, hogy a barlang feltárása új természeti kincsrel gazdagítja a Balaton vidékét.

Nagylózson harmincöt ház a tűz martaléka lett. Óriási tűz pusztította el a sopronmegyei Nagylózs község jelentékeny részét. *Harminckét házat, sok gazdasági épületet, rengeteg termést semmisítették meg a lángok s földönfutóva tettek 35 családot.* A tűz Szabó Antal földműves házában keletkezett. A lángok szempillantás alatt kaptak bele a szomszédos gazdasági épületekbe, széna-szalmakazlakba, úgy hogy az úgynevezett zsellérnegyed rövid idő alatt lángtengerré változott. A környékbeli falvak tűzoltói a falu lakóival együtt ótórái megfeszített munkával megakadályozták a tűz terjedését. A nagylózsi zsellérnegyed szomorú látványt nyújt. Harmincöt családnak mindene odaveszett, legtöbben nem tudták kimenteni még a legszükségesebb ruhaneműt sem. Oda van az egész évi termés, az állatokkal. Pár óra alatt a dolgos, nehéz munkából élő emberek koldusokká lettek. A szerencsétlenek felségélyezésére az egész vármegyében mozgalmat indítanak. Állítólag gyufával játszó gyermekek okozták a katasztrófát.

Asthmát, tüdőcsúcsurhutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrássy-út 87. sz. Telefon: 123—32. (Olcsó betegszobák.)

Hajós községet a kalocsai járásba sorozták. Hajós községet a kiskőrösi járásból a kalocsaiba csatolták át. Hajós községgel a kalocsai járás 4796 lélekkel szaporodott, területe pedig 20.200 hold földterülettel. Hajós községnak törzsvagyona is van közlegelőjén és községi szántóföldjén kívül, nevezetesen a községháza, a csendőrlaktanya, az orvos és a jegyző lakása, a nagyvendéglő és a járványkórház.

Az utcai árusok megrendszabályozása. A fővárosban megrendszabályozzák az elszaporodott utcai árusokat, akik a közönség jóhiszeműségét igen sokszor használták ki és csapták be különösen a Pesten járó gazdaközönséget. Ezentúl csak *fényképes igazolvánnyal* ellátott utcai árus kap engedélyt árusításra, a járva kelve való árusítást pedig teljesen megszüntetik. Azokat az árusokat, akiket a bfróság nemzet-, vallás- vagy közérkölcselelni bűncselekmény miatt elítélt, vagy akik durván viselkedtek a közönséggel, megfosztják engedélyüktől. Bár az utcai árusokat most megrostálják, a vidéki közönség mégis jól teszi, ha óvatos lesz velük szemben.

Műkedvelő előadás Perinten.

Perint község (Zalam.) önkéntes tűzoltó egyesületének műkedvelői június hó 1-én előadták «A falu rossza» című népszínművet. A darab betanítását és rendezését Kövesi Péter (1) tanító és Farkas István (2) őrpáncsnok végezték, a szereplők pedig valamennyien pompás készséggel és rátermettséggel állottak meg helyüket. Az előadás tisztja jövedelmét — két és fél millió koronát — az egyesület felszerelésének gyarapítására fordították. (Köber Henrik felvétele.) (Beküldte Farkas István Perintről.)

Hatvanezer dollár reményében gyalog az egész világon keresztül. Egy gazdag amerikai nemrég hirdetményt tett közzé, hogy 60.000 dollárt ad annak, aki pénz nélkül 8 év alatt keresztül utazza a világ összes államait. A nagy feladatra két temesmegyei magyar fiatalember, névszerint Nagy Károly és Nagy Géza is vállalkozott, akik már a mult év január 4-én útnak indultak s azóta már bejárták Romániát, Jugoszláviát, Görögországot, Alexandriát, Kairót, Tuniszt, Algirt, Palesztinát, Itáliát, Svájcot, Franciaországot, Belgiumot, Hollandiát, Németországot és Ausztriát. A feltétel szerint mindenütt csak levelezőlap-árusításból szabad fenntartani magukat. A világjáró két magyar fiatalember levelet írt Makóra, melyben jelzik, hogy útközben rövidesen odaérkeznek. A két ifjú, eddigi sikeréért már három kitüntetést kapott. Magyarország után Csehországba, onnan Lengyel- és Dél-oroszországba mennek, majd tovább folytatják útjukat Indián keresztül Kinába, Japánba és Ausztráliába, Dél- és Észak-amerikába, honnan Anglián át térnek vissza.

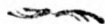
Veszprémmege a fiatalemberek korcsmázása ellen. Az erkölcsi lezülles mai szomorú korszakában különös fontossága van annak az átiratnak, amelyet Veszprémmege törvényhatósági bizottsága küldött a csonka ország valamennyi törvényhatóságának. Az átiratban Veszprémmege felszólítja a törvényhatóságokat, hogy követeljenek szigorú intézkedést a kormánytól a *fiatalkorúak korcsmázásának megakadályozására*. Az átirat azt javasolja, hogy minden korcsmárostól, aki tizenöt éves vagy ennél fiatalabb gyermekeknek italt mér ki, azonnal vonják meg az italmérés engedélyt.

Új regényünk.

A *leggazdagabb ember* című elbeszélésünk mult számunkban véget ért.

Új regényünket *Zsoldos László* írta, akinek már több elbeszélését és regényét közölte a *Vasárnap*. Most kezdődő regénye — címe *Az alvó völgy* — régmúlt békeidők gondtalan, derűs hangulatába ringatja az olvasót, hogy néhány percre elfeledtesse a mának nyomorúságát. Ezt a célt írónk könnyen el is írta, mert pompás meseszöveg képessége, eleven, friss előadásmódja és fordulatos nyelve mindmennyi erősségei kis munkájának.

Új regényünk közlését mai számunkban kezdjük meg.

A Szentatya adománya a magyar gyermekeknek. A pápa, aki állandóan meleg érdeklődést tanúsít a magyar gyermekek sorsa iránt s már több ízben tanujelét adta atyai szeretetének, a napokban harmincezer lírát, vagyis százhuszmillió magyar koronát küldött a magyar gyermekek részére azzal a céllal, hogy ezt az összeget *Schioppa* nuncius a pápa által Budapesten fenntartott három gyermekotthon között egyenlően ossza fel. A Szentatya új adománya nagy örömet keltett Budapesten, ahol a három gyermekotthonban kétszázhusz gyermeket, fiúkat és leányokat, látnak el naponta vallás-különbég nélkül. A gyermekek kivétel nélkül szegény budapesti munkáscsaládok gyermekei, akiket szülőik reggelenkint munkában elhelyezik a legközelebbi otthonba, ahol a gondozó személyzet megfürdeti s egész nap felügyelet alatt tartja a gyermekeket s nagyon jó ellátásban s oktatásban is részesíti őket. Este azután a szülők hazaviszik gyermekeiket.

Amerika felfedezőjének naplója. Amerika felfedezőjének, *Kolumbusz* Kristófnak naplója — az egyik mexikói újság szerint — egy ottani földbírtokos tulajdonában van. A napló, amelynek hitelenségét legújában szakértők állapították meg, Kolumbusz saját kezeírása s pontos és eddig ismeretlen adatokat tartalmaz a nagy felfedező első útjáról. A naplót majdnem ép és sértetlen állapotban háromszáz év múlva találták csak meg. Jelenlegi tulajdonosa nyolc évvel ezelőtt vásárolta egy spanyol bevándorlótól.

Az új jugoszláv kormány a kisebbségek jogainak tiszteltettségét igéri. Az új jugoszláv miniszterelnök, *Davidovics* kijelentette, hogy az új kormány az összes államügyekben ragaszkodni fog a fennálló törvényes intézkedésekhez és jóvá fogja tenni a *nemzetiségek ellen elkövetett összes hibákat*. A kormány ismét engedélyezni fogja mindazoknak a szervezeteknek működését, amelyekhez a nemzetiségeknek joguk van. Így többek között meg fogja engedni a német közművelődési egyesület újbóli megalakulását is.

Az örület különös esete. A londoni állami elmegyógyító intézetben egy volt nagykereskedő ápolnak, akinek a betegsége hónapok óta hiába tanulmányozzák az orvosok. A beteg ugyanis napközben teljesen józan. De amint leszáll az est, nyugtalankodni kezd és nyugtalansága egyre fokozódik. Éjfél felé már őrjöng és rá kell adni a kényszerzubbonyt. Egész éjszaka dühöng s csak reggel felé alszik el. Dél előtt egészen nyugodt kedvben ébred fel, mintha kicserélték volna. A beteg családja azt szeretné, ha a szerencsétlen ember napközben otthon lehetne és csak estefelé kellene az intézetbe szállítani.

Mozgólódnak a kommunisták Bulgáriában. Bulgáriából olyan hírek érkeznek, hogy a *kommunisták erősen mozgolódnak és ismét kezükbe akarják ragadni a hatalmat*. Az egész országot bolsevista ügynökök özönlítették el. A bolsevik propaganda a katonák között is erős. A földműveseket véres fenyegetéssel félemlítik meg. A kormány erélyes intézkedéseket tesz a kommunista mozgalom elfojtására, a békeszerződésben engedélyezett kevésszámú katonaság és csendőrség azonban *elég telennek bizonyul*, annál is inkább, mert a kommunisták most *sokkal jobban fel vannak fegyverkezve, mint a tavalyi lázadások*. A helyzet komoly s erre való tekintettel a bolgár kormány azzal a kéréssel fordult a szövetséges hatalmakhoz, hogy katonasága létszámát 20.000-ről 26.000-re emelhesse.

Papi szabó! *Szovik József* reverenda- és cimadakesztő Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

Kaland a tengeren. A France szállítógőzös, amely Le Havrebe érkezett, nyílt tengeren egy csónakról két matrózát vett fel, akik hat nap óta bolyongtak és az éhségtől már eszméletlenül voltak. Mikor a matrózokat magukhoz térítették, elbeszélték, hogy az Esqualdune gőzösről július 18-án halásznai mentek, vihar lepte meg őket és messze elsodorta hajójuktól, mivel pedig csak két napra való eleségük és vizük volt, tengeri vizet ittak és a csónak fáját rágták. A francia gőzös személyzete ötezer frankot gyűjtött a szerencsétlen idegen matrózok számára, hogy Le Havreből elutazhassanak és megkereshessék hajójukat.

Örökösöket keresnek. Az Amerikai Külföldi Javak Kezelője egy *Batonyi* Johanna, Batonyi Lipót özvegye nevében álló Newport (Rhode Island állam) mellett fekvő mintegy 14.000 dollárt érő farmot foglalt le. E farmot az említett hatóság a közeljövőben eladni szándékozik. A befolyó eladási árnak *10.000 dollárt* meg nem haladó részét Batonyi Johanna, vagy annak elhalálása esetén törvényes örökösei az Amerikai Külföldi Javak Kezelőjétől visszaigényelhetik. Batonyi Johanna és esetleges hozzátartozóinak kiléte sem a budapesti központi járásbírósg, sem pedig a washingtoni magyar követség útján megállapítható nem volt és így nincs senki, aki a vagyon visszaszerzése érdekében kellő lépéseket megtenné; így a felfogalt vagyon előbb-utóbb az Egyesült Államok kincstárának tulajdonába megy át. Hogy ily tekintélyes összeget képviselő magyar vagyon megmenthető legyen, a belügy-miniszter felhívta az összes hatóságokat, hogy a fentieket a helyi szokásnak megfelelő legkiterjedtebb módon hozzák a lakosság tudomására.

Különös nőrablás — lincselésel. Louisiana állam Alexandria városában egészen szokatlan eset tárja izgalomban az előkelő társaságot. A város egyik legszebb özvegyasszonyának a lakásán megjelent a minap *Jerome Ball* gazdag gyáros felesége, leánya és egy barátja. Körülfogták a mítssem sejtő özvegyet, megkötözték, levitték az autójukba és örületes iramban elváltak vele. A közeli erdőbe vitték, ahol leemelték az autóról, erősebben megkötözték és olyan borzalmasan megkorbácsolták, hogy a szerencsétlen asszony elájult. Azután visszatették az autóba és hazavitték a lakására. Kiderült, hogy a gyáros felesége azért rendezte ezt a büntető kirándulást, mert azt hiszi, hogy a férje bizalmas barátságban van az özvegygel. Az özvegy hetvenötezer dollár kártérítést követel támadóitól. A bíróság azonkívül megindította a büntető eljárást is.

Nem jó, ha az ember nagyon megszomjazik. A rendőrség néhány hónappal ezelőtt letartóztatta *Pinterics* János viccházmezt, aki egy szerencsétlen kereskedőtől, akinél alkalmazásban volt, *hatmillió koronát ellopott*. Most tárgyalják az ügyet a büntetőtörvényszéken. A viccházmezt azzal védekezett, hogy nem tudja, mi szállta meg, csak rettenetes szomjas lett, betért egy korcsmába egy pohár borra, ettől még szomjasabb lett s hozzányúlt ahhoz a pénzhez, amelyet gazdjának kellett volna átadni. Hogy azután mi történt vele, arra nem emlékszik. A ligetben ébresztették fel a detektívek, óráját, láncát és megmaradt pénzt azonban ekkor más ismeretlen tettesek kilopták a zsebéből. A bíróság nem hitte el az együgyű mesét és hathónapi fogházra ítélte a szomjas viccházmezt, aki most már elmondhatja, hogy nem jó, ha az ember nagyon megszomjazik.

Ilyen apák is vannak? Több heti tárgyalás után nemrég hozta meg az északi esküdtbírósg az ítéletet *Carugának*, Horvátország rettegett rablóvezérének ügyében. Az esküdtszék *Carugát* cinkostársaival együtt halálra ítélte. Az egyik halálraítéltnak, egy *Petricus* nevű rablónak, az apja most kérvényt nyújtott be az északi törvényszékhez, amelyben azt kéri, hogy utalványoztassanak az ő részére a vasútigazgatóságnál kedvezményes vasúti jegyet, mert *jelen akar lenni fia kivégzésénél*.

Még mindig erőlködnek a vörösök. A magyarországi vörös rémuralom egyik vezére volt *Ágoston* Péter, aki a szovjetvilágban mint népbiztos vett részt. Ágoston a bíróság halálra ítélte, később azonban mint tuzst Oroszországba szállították, ahol mostanig mint az igazságszolgáltatás egyik vezetője működött. A moszkvai kormány most Londonba küldte Ágoston, hogy onnan szervezze meg az európai sajtópropagandát Szovjetország érdekében. Ágoston könyvomatot lapot alapít, amelyet az összes európai lapoknak meg fog küldeni.

Halálos kígyókaland. Az Amerikai Észak- és Dél-Karolina határán egy fehér nőnek a hullájára akadtak. A hulla a jobb kezében egy csörgőkígyó döglött testét szorongatta — görcsösen markolta a hullót közvetlen a feje alatt. Az undok bestia többi része rá volt csavarodva a nő nyakára. A szerencsétlenül járt nő hulláját egy turistacsapat találta meg, akik a közelben siránkozó két apró gyermek panaszára kezdtek kutatni eltűnt anyjuk után.

A világhörpülők nehézségei. Zanni őrnagynak, az argentinai világhörpülőknek Kalkuttába érkezését izgalmas várakozás előzte meg. Reggel hagyta el Ahlahabadot és a kalkuttai repülőtéren egész nap egy nagy néptömeg leste jövetelét. Estig azonban nem érkezett meg és semmi hír sem jött arról, hogy mi történt vele. Zanni csak másnap érkezett Kalkuttába. Kiderült, hogy Kalkuttától kétszáz mérföldnyire kénytelen volt leszállni és útját csak hosszabb megszakítással folytathatta.

Drága lett az ingyen dárídózás. A Dunaparti korzón levő Hangli-kioszk főpincére néhány nappal ezelőtt panaszt tett a rendőrségen, hogy körülbelül egy hét óta esténként egy óttagú társaság telepedik le a kerthelyiségben, különböző italokat és ételeket hoztatnak, azután amikor legforgalmasabb a kerthelyiség, fizetés nélkül távoznak. Detektív figyelni kezdte az óttagú társaságot, mely evett-ivott, aztán egyenként felálltak az asztaltól és kifelé kezdtek szállingózni. A detektív azonban feltartóztatta és igazoltatta őket. Megállapították, hogy a társaság körülbelül *egy héten át folytatta csalásait.*

Temetés — részletekben. Egy nemrég meghalt liverpooli külföldi birtokos végredeletében megírta, hogy mivel életében sok viszállyal volt barátjaival és családjával házassága miatt, nem akarja, hogy ezek a viszállyok halála után is folytatódjanak. Ennél fogva úgy rendelkezik, hogy holtestét édesség el, hamvait tölték két teljesen egyenlő részre osztva két teljesen egyforma urnába és ez urnák közül az egyiket temessék el szeretett felesége mellé a faybricki temetőbe, a másik urnát pedig vigyék haza családi sírboltjába. Így a családi sírboltban meglátogathatják hamvait azok a barátai, akik életében elkerülték házatáját, mert feleségére és annak családjára haragudtak, a faybricki temetőbe pedig azok mehetnek el, akik életében felesége pártján állottak.

Furfangos tolvajok. *Retek* Sámuel ruhaüzletébe betért két fiatal ember s ruhát akartak vásárolni. Ki is választottak egy öltönyt, fel is próbálták és kérték a kereskedőt, hogy próbálja fel ő is a kabátot. A kereskedő készségesen eleget tett vevői óhajának s azonnal levette a kabátját és az asztalra tette. Mialatt az új kabátot magára vette, a két fiatal ember egy pillanat alatt kikapta az asztalon levő kabátjának belső zsebéből a kereskedő tárcáját és futásnak eredtek. A kereskedő utánuk iramodott, azonban a két fiatal embert, akik a mellékutcákban eltűntek, nem sikerült elfogni. A kereskedő tárcájában négy millió korona volt.

Borzalmas szerencsétlenség a túlerős villanyáram miatt. Píerdorban augusztus 8-ára virradó éjszaka hirtelen egy kétezer voltos erős áram kapcsolódott a falu villamosvezetékébe. A vezeték valamennyi házban egyszerre égni kezdett. A megrémült lakosság a szabadba menekült. Három lakos, aki a vezetékhez túlságosan közel került, *azonnal meghalt.* A szerencsétlenséget a háború alatt létesített villamostelep hiányainak tulajdonítják.

Csodálatos emlékezőtehetség. Fáluhelyen nem ritka az olyan öreg ember, aki maga egy élő kalendárius, annyi mindent tud, hogy messze határból csodájára járnak. Búrsák községben él egy *Dumitri* Károly nevű hetvenéves földműves, aki életének minden nevezetesebb eseményére visszaemlékszik és pontosan elmondja azoknak dátumát is. Ha egy számlapokkal teleírt papírlapot egyszer átolvass, kívülről pontosan elmondja a számokat. Tudja a községben lakó összes felnőttek születési, házasságkötési és az elhunytak halálozási napját. Emlékezetében tartja a kataszteri birtokosok összes adatait, a lakótelkek házszámait, valamint a fontosabb törvények és intézkedések számait. Ezenkívül szöszereint tudja az összes evangéliumokat és a szentek életét.

Baleset a hordóban. Az újpesti Wolfner börgyárban *Klein* Mihály gyári munkás egy villanyáram által forgatható hordó belsőjében a hordó falát tisztította. Közben valaki bekapcsolta az áramot, a hordó megindult és mire társai észrevették a hordóban vergődő szerencsétlen munkást és segítségére siettek, már életveszélyes agrázkódást és súlyos zúzódásokat szenvedett.

Az ég madárkája. Fehér hollót talán senki sem látott, de hogy fehér fecske is van, arra meg épen gondolni sem mertek. Pedig egy egri jelentés hírül adja, hogy Kál községben az egyik fecskéfészekből két fehér fecske bujt elő. Sokan meg akarták szegezni maguknak a ritka madarakat, de a csendőröknek sikerült megfogni Kál «büszkeségeit» és jelentést tettek a ritka madarakról a madártani központnak. A káliai azt mondják, hogy a fehér lsten-madárkákat az ég küldte figyelmeztetésül arra, hogy ezután már jobb napok virradnak a magyarra. Bár igazuk lenne a káliaiaknak!

Legjobb és legolcsóbb gazdasági és kocsizó lószerszámok Kurucz Mihálynál kaphatók Budapest, Rákóczi-út 34, udvarban.

A betörők két hétig visszajártak dárídózni a kifosztott lakásba. Egy bankigazgató a múlt héten feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakását ismeretlen betörők kifosztották. A betörők teljesen elfogyasztották az éléskamrában levő pezsgőgöndzét s a lakásban talált élelmiszert is megették. A nyomozás megindult s csakhamar eredményre is vezetett. A detektívek elfogták a betörőbandát, melyre egy kéteshírű kávéházban akadtak rá, amint épen cigányzene és pezsgő mellett mulattak. A mulató társaságot bevitték a rendőrségre, ahol elmondották, hogy álkulccsal felnyitották a lakást, a szekrényekben levő fehéreműt magukra vették, azután nagy dárídót csaptak a megtalált pezsgő mellett. Másnap egy tizennégytagú férfi és női társasággal keresték fel a pompásan berendezett lakást, ahol hajnalig tartó nagy dárídót csaptak. Ettől a naptól fogva mindennap nagy társasággal jelentek meg a betörés színhelyén s minden egyes alkalommal, mikor eltávoztak, értékes berendezési tárgyat magukkal vittek.

Egy hatalmas bécsi híd áthelyezése. A bécsi Duna-csatorna egyik hidját, a Brigitta-hidat, áthelyezik, mert a városrendezés tervének végrehajtása közben szükségessé vált az a terület, amelyet a híd és a híd alatt átvezetett csövek és kábelek elfoglalnak. Azonkívül a forgalom is úgy fejlődött, hogy a híd mostani helyén fölöslegessé vált. A városi tanács kénytelen volt tehát elhatározni, hogy a hidat eltolja. Nem nagy távolságra, csak húsz méternyire. A híd súlya hétezer métermázsza, szélessége tizenhat, hossza pedig hatvanöt méter. Az eltolást néhány nap múlva megkezdik, mert az előkészítő munkát már be is fejezték.

Rakétát lönek a holdba. *Goddard* amerikai tudós feltalált egy olyan rakétát, amelyet egészen a holdig lehet felröpíteni. A rakéta szerkezete abból áll, hogy önmagából egy másik rakétát bocsát ki, ez fut tovább, később ismét kibocsát magából egy kisebb rakétát és így tovább. Két másik tudósnak sikerült olyan anyagot előállítani, amely a robbantás kérdését is megoldja. Augusztusban fognak kísérletet tenni a holdrakétával s a természet tudósok igen nagy reményeket fűznek ehhez a kísérlethez.

T R É F Á K

Falusi korcsmában.

Vendég: Nincs több ennivaló, mint ami itt az étlapon áll?

Korcsmáros: Hogyne volna kérem. Csak hogy az a kint áll még az istállóban!

A jubiláns.

Egy vidéki városkának meggazdagodott polgára ötven esztendő működésének örömmünepét ülte. A jubiláns jelentékeny vagyonának eredetéről voltak ugyan a városkában forgalomban némely homályos legendák; azonban mindez, ha igaz is volt, régen volt és ma már az illető köztisztviselőnek és közbecsülésnek örvendő férfiú volt. Az ünnepnapon meg is jelent nála a városka törvényhatóságának a küldöttsége és a deputáció vezetője, a polgármester, meleg szavakkal üdvözölte a város derék fiát.

— Köszönöm az urak szíves üdvözlését — szólí látható meghatottsággal a jubiláns. Igaz, hogy ötven esztendője vagyok az önök városának lakója és büszkén mondhatom, hogy e hosszú idő alatt — *nem lehetett rám bizonyítani semmit*... (V. L.)

Tapintatosság.

— Mi az, Grünhut úr, már megint emeli a házbéceket?

— Nű, természetesen!

— És az összes lakóknak?

— Persze! Muszáj mindnek, mert ha valakit kihagynék, az azt hihetné, hogy kutyába sem veszem.

Katonatempó.

Hadnagy: János, vannak künn hitelezők?

Tisztiszolga: Jeletem alálassan, vannak! Bebocsássam az *első transzportot*?

Üzleti tanács a villamoson.

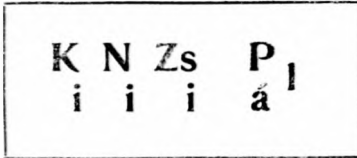
Egyik utas panaszkodik, hogy sokat veszített a lovakon, amelyeknek eladását közvetítette. Sokat megették nála, mégis leromlottak, amíg eladhatta.

A másik a következőkben válaszolt a panasza:

— Az apám egy tanáccsal eresztett engem az életbe. «Fiam — mondta az öreg, — rossz üzlet az, amelyik eszik. Jó üzlet: amit esznek». Ennek a tanácsnak köszönhetem vagyonomat.

REJTVÉNYEK

1. Betűrejtvény.

(Beküldte ifjú Nagy János Vasúrosdombórol.)

2. Talány.

Kicsi vagyok, könnyű vagyok,
Mégis olyan nehéz vagyok —
Nincsen ember ki tenyerén
Mégmérhetné, mennyit nyomok.

Mi ez?

(Beküldte egy dalárdista Mattyról.)

3. Pótlórejtvény.

- •• Testünk egyik része.
- — • Fegyver nincs nélküle.
- — Védelemre használják.
- ••••• Harctéren nélkülözhetetlen.
- ••• Égitest.
- — • Az egész világon kedvelik.
- •••• Tengeren lehet látni.
- — Egy olasz folyó.

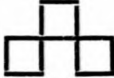
A vonalak helyére eső betűk egy régi város nevét adják.

(Beküldte Matics István Somogyvárról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 35-ik számunkban közöljük.

A 29-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Kockarejtvény:

2. Sakkrejtvény: Szép vasárnap ha templomba
megjelentek, Rab hazáért buzgó imát rebegjete.

3. Betűrejtvény: Papp Vári Elemérné.

Megejtették: Jenei Sándor, Tamási Erzsé, Gy. Kovács Erzsébet, Somodi János, Szekeres Imre, Székely József, Nagy István, Kovács Sándor, Szalay Sándor, Beregi Imre, Kocsis Mihály, Ferenczy István, Kiss Ferenc, Bauer Károly, Striffler Sándor, Kiss Ernő.

Jutalomkönyvet nyertek: Gy. Kovács Erzsébet (Solt), Bauer Károly (Budapest), Nagy Sándor (Székesfehérvár), Oláh István (Berekbőszörmény), Fehér Imre (Nagymóric-hida).

A 30-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A Schadek Antal-féle epegyógyaszpappan és comedo arcváz a legmegbízhatóbb szer pattanás, mitesser és tágpórus ellen. SZEPLŐS, májfolt és bőrszínmeződs ellen egyetlen szer a Pigment-kenős. A SZÉNSAVASFÖLD teltebbé, üdév, frissé teszi az arcot. Beszerezhető: Schadek Antal kozmetikai műtermé-
ben, VII., Váci-u. 12. lételelet.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 11-én.)

Gabonavásár. 76 kg.-os tiszavidéki búza 415—420.000, egyéb 412.500—417.500, 78 kg.-os tiszavidéki 425—430.000, egyéb 422.500—427.500, rozs 360—362.500, árpa 390—420.000, ó zab 395—400.000, új zab 360—365.000, morzsolt tengeri 385—390.000, repce 610—630.000, korpa 260—265.000 korona 100 kilogrammonként. — **Hüvelyesek.** Idei fehérbab 4800—4900, expressz borsó 5000—5200, nagyszemű lencse 6000—7000, Viktória borsó 4200—4400, köles 2500—2600 korona kilogrammonként. — **Liszt.** 0-ás 7200, 2-es 6800—6950, 6-os 6000—6150 korona zsákkal együtt nagybán.

Takarmányvásár. Rétszéna, elsőrendű ó 155—165.000, másodrendű ó 101—146.000, harmadrendű csomagolásra 76—100.000, nád-széna 120—170.000, lucernaszéna 140—230.000, zabosbükknöszvénya 140—160.000, alomszalma 60—75.000, zsupszalma 90—95.000 K métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 3—5 kg. 3000—5000 korona.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, nagyarankás, nem tisztítható 1,200.000—1,300.000, lóheremag, nyers, nagyarankás, tisztítható 1,250.000—1,350.000, lóheremag, nagyarankamentes 1,450.000—1,600.000, lóheremag, fehér, ólomzárólt 2,100.000—2,200.000, lóheremag, vörös, ólomzárólt 2,000.000—2,100.000, lucernamag, nyers, nagyarankás, nem tisztítható 900.000—1,000.000, lucernamag, nyers, nagyarankás, tisztítható 1,100.000—1,200.000, lucernamag, nagyarankamentes 1,250.000—1,450.000, lucernamag, fehér, ólomzárólt 2,000.000—2,100.000, lucernamag, vörös, ólomzárólt 1,900.000—2,000.000, mák 1,450.000—1,550.000, muharmag 300—320.000, mustármag 500—600.000, napraforgó 280.000—320.000, tatárka 320.000—340.000 korona métermázsánként.

Vágómarhavásár. Ökör, 17—20.000, közepes 14—16.500, gyenge 8500—13.500, bika jobb 17.500—19.000, gyenge 13—17.000, bivaly 10—12.000, tehén 15—18.000, gyenge 8500—14.500, kicsontozni való 7000—8500, növendék 8500—15.000 korona kilogrammonként élőszályban.

Sertésvásár. Kőnyúl 25—27.000, közepes 26—28.500, nehéz 26.500—29.000 korona kilogrammonként élőszályban.

Tenyészállatok és jármosókrök. Importált fehér erdélyi jármosókrök 18—20.000, elsőrendű fehér jármosókrök 16—18.000, elsőrendű tarka jármosókrök 15—17.000, friss fejőstehén 16—20.000, 1 1/2 éves tiszók 15—17.000, 1 1/2 éves tinók 13—16.000 korona kilogrammonként élőszályban.

Tej és tejtermékek. Tej kimérve 6400, üvegben 7400, tejfel 24.000, tejszínhab 48.000 korona literenként. Elsőrendű teavaj 90.000, másodrendű 78—80.000, főzővaj 70—75.000, tehénturó 10—12.000, trappista és óvári sajt, elsőrendű 44—48.000, másodrendű 32—44.000, ementáli 75—80.000, rokfórti 60—70.000 korona kilogrammonként. Baranyai és dombóvári teavaj 8500 korona 10 dekás csomagonként.

Állatpiac. Jegelt (nem éli halak) ponty, elsőrendű kicsinyben 20—25.000, nagyban 20.000, másodrendű kicsinyben 20.000, nagyban 14—16.000, harcsa kicsinyben 80—100.000, nagyban 40—60.000, süllő, elsőrendű kicsinyben 95.000, csuka kicsinyben 35—40.000, nagyban 14—16.000, kecsge kicsinyben 60—70.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke, párja 45—55.000, tyúk, párja 80—130.000, hizott rucá 44—48.000, liba 44—48.000, hizott pulyka 28.000, libamáj 90—100.000, lúdzsír 52.000 korona kilogrammonként. Tojás darabja 1300—1600 korona.

Zöldiség és gyümölcs. Sárgarépa zöldjével 4000—6000, petrezselyem zöldjével 4000—6000, zeller drbja 500—1500, kalarabé drbja 400—800, vöröshagyma, érett, makói 4000—6000, fokhagyma 8000—10.000, cékla 5000, fejeskáposzta 4000—5000, kelkáposzta 3500—5000, fejessaláta drb.-kint 900—1030, retek, fekete, nagy 2000—3000, uborka, nagy, salátának 200—2000, savanyítani való 2000—3000, paradicsom, érett 2000—4000 K kg.-kint, zöldpaprika, nagy, tölteni való 250—500 K 1 drb, zöld paprika, nagy, tölteni való kg.-kint 4000, tök, főző 600—800, zöld tengericső 1 drb 500—1000, zöldborsó, hüvelyes 9—10.000, kifejtett 24 000, zöldbab, hüvelyes 2500—3500, zöldbab kifejtett 8—10.000, zöld vajbáb, hüvelyes 3000—4000, virágkel, hazai, nagyfejű 14—20.000, torna, hazai, nagy, édes 26—30.000, sóska 2000—4000, paraj (spenót, gyökeres) 3000—4000, töm. csiperke (champ.) 40—50.000, alma, közönséges, válogatott 10—20.000, körte, közönséges, válogatott 24—35.000, szilva, vörös, nem nagyban, elsőrendű 6—8000, szilva, magvaváló kék, elsőrendű 8—10.000, ringló, nemes 20—26.000, ringló, közönséges 10.000, barack, kajszin, elsőrendű 40.000, barack, ősz magvaváló 20—30.000, ősz nem magvaváló 14—20.000, görögdinnye, faj 3000—5500, sárgadinnye, faj 6—8000, dió, héjazott 90—120.000 korona kilogrammonként.

Bor. A borpiacon üzlet az utolsó héten szörványosan fordult élő változatlanul tartott áron. Ugy a termelő, mint a kereskedő tartózkodóak és várják az árak további kialakulását. A szőlő helyzete valamelyest javult és bár a peronaszópra által okozott óriási károkat helyrehozni nem lehet, a megmaradt szőlő szépen fejlődik. A kivétel teljesen szünetel.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1924 augusztus 12-én. 1 angol font 346.000 K, 1 dollár 75.800 K, 1 francia frank 4234 K, 1 szeb dinár 944 K, 1 cseh szokol 2249 K, 1 osztrák korona 1 07 K, 1 román lei 353 K, 1 olasz lira 3440 K, 1 svájci frank 1345 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0.0069 1/2 svájci frankot fizettek. Egy aranykorona = 17.000 papirkorona. Húszkoronás arany 330.000 K, ezüst egykoronás 5400 K, ezüst forintos 14.000 K.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Héjly Imre dr.
Főmunkatárs: Buday Barna. Felelős kiadó: Bak Imre.

AZ ALVÓ VŐLEGÉNY

Elbeszélés. Irta: Zsoldos László.

I. FEJEZET.

Kecskéssy Jenő daliás huszárcapitány volt, amikor beleszeretett Berbeőtzty Magdába, a tönkrement Berbeőtzty Zsolt kamarásnak hidegszépességű, egyetlen árvájába. Kecskéssy ugyan nem volt olyan ősi nemesi család ivadéka, mint Berbeőtzty Magda (mert hogy az ő nemessége csak a tizenhetedik századból származott, holott a leányé még Árpád-ház korabeli volt), hanem hát a társaságbeli hölgyek egybehangzó véleménye szerint vármegyeszerte nem volt szebb katoná nála s ha régi igazság, hogy fegyverzörejben hallgatnak a műzsák, akkor az újabb időknek így olyan igazsága az is, hogy a szerelemben elhallgatnak az ősök. Hol egy erős férfi kéz, hol egy piciny kacsó tapasztja rá a tenyerét a gőgös múmia-ajkakra és vége: megtörténik a rangon alul való házasság, akármennyire szeretne is némelyik vasba öltözött úkapa képe kiugrani a poros rámból.

Kecskéssy Jenőért, azt hiszem, nem lettek volna igen mérgesek a porladó Berbeőtztyek, mert hát lóratermett, harcszerető nemzet lévén, egy délceg huszárszázados akkor is magyar dalia marad, ha csak harmadfél száz év előtt szerezték is meg az elei a kutyabőrét. Hanem azért, tudom Istenem, rácsaptak volna a fringiják markolatára, ha meglátják, hogy a délceg katoná, akinek épügy nem telt a bugyellárisából tisztí biztosítékra, mint a Berbeőtzty-lánynak (hiszen kettejüknek is alig volt összesen ötezer koronájuk), mondom, ugyancsak mérgeleődtek volna, ha meglátják, mint vetkeződik ki a ragyogó egyenruhából s harmincéves, meglett ember letére minő komoly elszántsággal iratkozik be — gondolatnak is szörnyű — a műgyetemre tanulni.

S Berbeőtzty Magdából Kecskéssy Jenőné lett, Kecskéssy Jenőből pedig a tanulmányi évek letelte után gépészmérnök. Az esküvőtől a mérnöki oklevélig valahogy átküzdötték az időt a kis pénzecskéjükből, meg abból a szűkösből, de azért az ő takarékoskodásuk mellett mégis számottevő jövedelmecskéből, amit a menyecske zongoraleckével, a fiatal férj meg eleintén francia leckeadással, később pedig mérnöki irodában keresett meg. A multjúkhoz viszonyítva szinte emberfölött való munkát végeztek, de győztek. És mire a nagy küzdelem után Kecskéssy (nem mondom, hogy protekció nélkül) végre bejutott gépészmérnöknek az «Első Magyar Fölszerelési» gyárba, akkorra már az öt éves Zoltika, meg a harmadfél százados Magduska üvegghangon csilingelő kacagása édesítette meg a számukra ennek az akarat-erős szerelemnek a győzelmi torát.

Ezóta már eltelt tizennyolc esztendő. Kecskéssy papa (mert a délceg huszárszázados az idők pergése csöndesen humorizáló, békés magánhivatalnokká csiszolta körül) még mindig gépészmérnöke az «Első Magyar Fölszerelési»-nek s szakbeli ügyessége és megbízhatósága révén már szerencsésen felvitte évi tízezer korona fizetésig. Ekkora összeg körülbelül elég arra, hogy kisebb család tisztességesen élhessen belőle.*

Aj-hajh, de hogy beszéljünk kisebb családról, amikor a jó Isten elkövette Kecskéssyékkel azt a tréfát, hogy Zolin és Magdán kívül még hat gyerekkel áldotta meg őket. És szerencsére mind a nyolc fiatal Kecskéssy életben maradt és nőtt és nőtt félarasznai magasságban egymástól, mint az orgonásip, azzal a különbséggel, hogy az orgonásip nem eszik, csak muzsikál, a Kecskéssy-nyolcas pedig a muzsikáláson kívül hál' Istennek a kenyeret is farkasétvággal fogyasztotta, koptatta a cipőt, ruhát s fizettette a boldog apá-

val a tandíjat meg a tömérdek iskolakönyvet. Nyolc pár cipő, nyolc ruha, ha hűvösrre fordult az idő, egyszerre nyolc őszi kabát s ha tél lett, vezényszóra megint nyolc téli; a hálósobákban tíz ágy, az asztalon tíz teríték: ekkora boldogságba polgári körülmények közt bele lehet öszülni.

Hát egy kicsikét a gépészmérnök is beleöszült. Ötvennégy esztendő korában már belepte a haját a hó s nyalkán kipödrött bajszán és oldalszakállán rajta fehérelt az élet zuzmarája. Csupán az arca maradt fiatalosan piros, meg a testtartása daliás. Istenuccse, ha egyenruhába öltözködött volna, remek huszárezredes lett volna.

Hanem már ebben is akadt vetélytársa. Legidősebb fia ugyanis, a Zolti gyerek, akit valóságos gondolkodó apa letére nagy gondnal, de annál csekélyebb eredménnyel neveltetett volt a kereskedelmi pályára, őt esztendővel ezelőtt, mindjárt az érettségi után, beugrott egyéves önkéntesnek; még pedig huszárnak. Huszáronkéntesnek! Tetszik érteni? Szegegy Kecskéssy papa a haját szeretne volna tépni kétségbeesésében, hogy hogy lehet egy szerény gépészmérnöknek a fia huszáronkéntes, de Zoltival együtt a két nagy lánya s különösen a Berbeőtzty-házból származó mama oly hevesen és szívesen követelte a huszáronkéntességet, hogy a Kecskéssy Jenő végre is kénytelen volt meghajolni a túlerő előtt, hacsak fel nem akarta dúlni (Isten ments!) az egész családi boldogságukat.

— Nézd, édes öregem — magyarázta Magda, ez a még mindig szép asszony, hízolgón cirógatva az ura fehér oldalszakállát — ne sajnáld azt a pár ezer forintot ettől a szegény fiútól. (De miféle pár ezer forintról beszélsz, anygálom? Hát van?) Már hogy volna lekem; de majd szerzünk. Még úgysem csináltál adósságot, mióta a feleséged vagyok. (De az Istenért, csak nem akarod, hogy adósságba verjem magamat?) De igen, édes kis apuskám. Zoltiból huszáronkéntes kell csinálni, ha török-szakad is, öregem. Te is huszártiszt voltál, úgy szerettem beléd, hát azt akarom, hogy az elsőszülöttem is azt az egyenruhát viselje, amit az apja viselt. (Hiszen, ha azt viselhetné, anygálom, amit én viseltem, akkor mindjárt sokkal olcsóbb lenne a dolog!) Ne, ne tréfáld, édes Jenő! Ezzel tartozol magadnak, a multadnak, tartozol vele a családnak. (Jaj, dehogy, dehogy! A banknak fogok vele tartozni, aranyos Magdám!) Nem baj. Majd letörlesztjük. Mevlásd, ha Zolti tülesik az önkéntességen, hát tartalékos huszártiszt letére sokkal, de sokkalta könnyebben fog állást kapni akármelyik bankban, mintha, teszem azt, mindenütt tartalékos bakahadnagyknak kellene bemutatkoznia. (De drágicám, ki kényszerítheti arra Zoltit, hogy mindenkinek az orrára kösse, amikor bemutatkozik, hogy tartalékos bakahadnagy? Hiszen eddig sem mondta meg azt se' senkinek, hogy tartalékos, akarom mondani, hogy szabadúszó? Meg hogy kétszerre tette le az érettségét!) Na, tudod, Jenő — és a Berbeőtzty-leány elhidegültlen vonta vissza a cirógató kezét a mérnök arcáról — ezt nem vártam tőled. (De kérlek.) Semmi: de! Ha már úgysem élhettünk rangunkhoz illőn és még te is kénytelen voltál otthagyni miattam azt a ragyogó pályát, pedig ki tudja, azóta talán már tábornok lehetnél (No-no-no, meglehet, hogy még csak ezredes, drágám; de akkor sem volna több fizetésem, ha csak nem a lótarás),... szóval, ha már úgysem sikerült semmink sem úgy az életben (kivéve, hogy szerettük egymást), mint ahogy megérdemeltük volna, hát legalább legyen meg ezeknek a szegény lányoknak az az elégtételük, hogy na, mégis a Zolti legalább huszáronkéntes, vagy azt hiszed, ezek is nem sokkal könnyebben tehetnének szert majd valami jó kőrre, ha tudni fogják róluk,

* Az előforduló számok a békeidőkre vonatkoznak.

hogy a bátyjuk tartalékos huszárhadnagy, nem pedig valami furvélér? Nem, nem, Jenő, ilyen rideg visszaautasítást igazán nem érdemeltünk meg tőled! Ugye, lányok? — és könnyező szemmel hordozta körül a tekintetét a köréjük csoportosult leányseregen. (Bizony mama, bizony anyuka! — sipogtak az orgonasíp vékonyabb regiszterei.)

Kecskéssy még megpróbálta egy darabig rágni a bajuszát, hanem aztán egyszerre csak elkezdte a vállát vonogatni s amikor Magda-mama az akaratgyöngülésnek ebben

a jól megfigyelt pillanatában hirtelen átnyalábolta a nyakát (Magdus meg Melanie, meg Matild és Margit pedig ki a lábát, ki a karját, mintha csak el akarták volna kötözni ezzel az ölelési rohammal, akár Gullivert a törpesereg), érdekenyén suttozta a fülebe, hogy:

— No ugye, megteszed, öregem? — akkor a mérnök végképen megtört:

— Hát nem bánom, a kedvetekért az egyszer fölveszek valahol egy-két ezer korona kölcsönt. Huszárnak adjuk Zoltit, (Folytatjuk.)

A Magyar Gazdák
Biztosító Intézete

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

Kocsizó és gazdasági
lőszerszámok

saját készítésű kézimunka
legjobb minőségben
kaphatók

KURUCZ MIHÁLY szilgyártó
és nyerges
Budapest, VII., Rákóczi-út 34. sz.
az udvarban vagy Dohány-utca 31. szám.
Minden e szakmába vágó megrendelés pontosan
eszközöltetik.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezetekben szerezhető be.

KAPHATÓ: Férfi- és nő-ruhának való szövetek, lehrneműre, ígygyűzőre való chifonok, vászon, sephár, kasztrócs. Szabóellések, kész fehérunderék és folsárunderék, úgyzenitén mindennemű rövid-, kézmű-, kontekezé- és díszműárak.

Mezőgazdasági

gépek és eszközök,

ekék, boronák, vetőgépek, szecsakavógók, répa-
vágók, kukoricamorzsolók, teljes cséplőgarnitúrák,
motorok, malmok.

Wohanka és Társa Utóda R.-T.

Mintaraktár:

Budapest, V., Vilmos császár-út 76.

Kérjen árajánlatot!

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű

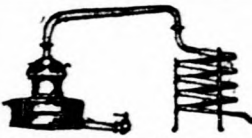
szőlőpermetezők

szénkénegzők, háti és egy-
kezes kénporozógépek a legol-
csóbb gyáriáron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL részár-
gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.
Levelek és rendelések gyors
és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cég-
iőnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbírtokrendező Biróság által engedélyezett
ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája
Budapest, IX., Rákóczi-utca 11., földszint 1.
Törv. bej. cég. (Cégvezető: Dániel Nándor.)

**Máthé
András**
vörösréz-
árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstöket,
finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a leg-
primább kivitelben állandóan raktáron tartok.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek
részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., 1. em. 1. (Rókussal szemben.)

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, VII., Károly-Körút 9.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítá-
sát és felújítását. — Eladó elsőrendű gyártmányú
golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-
fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű
golyós, sörétes töltények, löszerek.

Legjobban az jár, aki a

„VASÁRNAP”-ban hirdet.

HARRACH OTTÓ

Ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazda-
közönség bizalommal forduljon hozzám, minden
igényt módomban álli kielégíteni.

Pálinkafőzőüstöket, mosóüstöket és
tejgazdasági gépeket

stb. vörösrézből, első-
rendű kivitelben raktárról
szállít, központi és mező-
gazdasági szeszlőzöket
szakzerűen berendez:
Godra Sándor és Fla

részmosvoszeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz.
Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50-12

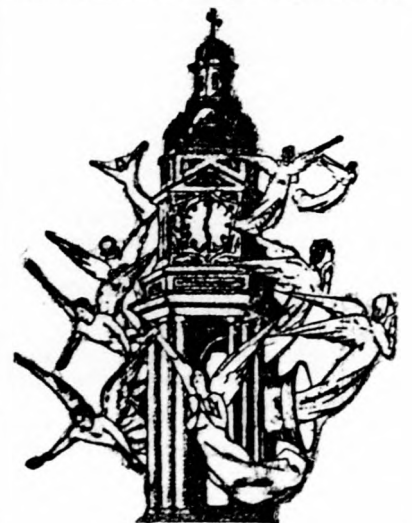
Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokrakó és kékekötő aratógépek,
lőgerelyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gözcséplőkészletek,
szecsakavógók, répavágók, darálóok,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leg-
gyorsabban önt és szállít az Orsz. Harang-
szakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.

„ECCLESIA” ALAPITÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi, női és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napi áron szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárusztályánál.